

Çocuklar için Sınf İçi Etkinlik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuklar için Sınf İçi Etkinlik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18925>

Özet

Çocuklar için Sınıf İçi Etkinlik Ölçeği (ÇSİEÖ), 2001 yılında Handan Asude Baçal tarafından geliştirilmiş bir ölçektir. Bu araç, ilköğretim düzeyindeki öğrencilerin sınıf ortamında derslerle ilgili olarak ne düzeyde aktif rol aldıkları, deney ve araştırma gibi etkinliklere katılım eylemlerini belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, öğrencilerin **eğitimsel süreçlere katılım** düzeylerini tek boyutlu bir yapı içerisinde değerlendirmektedir. Geliştirme çalışması, ölçeğin psikometrik özelliklerini ortaya koyarak, öğretmenlere ve araştırmacılara öğrencilerin sınıf içi davranışları ölçmede güvenilir bir araç sunmayı amaçlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Sınıf içi etkinlik, öğrenci katılımı, eğitim psikolojisi, etkinlik ölçeği, ilköğretim öğrencileri, Handan Asude Baçal, psikometrik özellikler.

Yazarlar

Handan Asude Baçal.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, ilköğretim seviyesindeki öğrencilerin sınıf içi öğrenme süreçlerine ne ölçüde katıldıkları ve ders materyalleriyle ilgili olarak ne kadar **aktif öğrenme** davranışları sergilediklerini ölçmektir. Bu bağlamda, ölçek, öğrencilerin öğrenme sorumluluğu alma ve derse aktif katkı sağlama eylemlerini nicel olarak belirlemek üzere yapılandırılmıştır.

ÇSİEÖ, öğretmenlerin sınıf içi uygulamaları değerlendirmelerine yardımcı olmak, öğrencilerin katılımını düzenleyen veya artıran faktörleri tespit etmek ve böylece daha etkili öğretim stratejileri geliştirmek için kullanılabilir. Ölçek, özellikle öğrencilerin araştırma, sorgulama ve problem çözme gibi **üst düzey bilişsel becerileri** gerektiren etkinliklere yönelik motivasyonları ve davranışları tespit etmeye odaklanmıştır.

Yapı

Çocuklar için Sınıf İçi Etkinlik Ölçeği, tek bir temel psikolojik yapı olan **Sınıf İçi Etkinlik Düzeyi**'ni ölçmek üzere tasarlanmıştır. Bu yapı, öğrencinin derse olan ilgisini, merakını, sorumluluk alma düzeyini ve öğrenme sürecine fiziksel ve zihinsel olarak katılımını temsil eder. Ölçek toplam 39 maddeden oluşmaktadır.

Yapılan faktör analizi sonuçları, tüm maddelerin tek bir faktör altında toplandığını göstermiş, bu da ölçeğin yüksek derecede homojen bir yapıya ölçtüğünü doğrulamıştır. Derecelendirme, 4'lü

Likert tipi bir sistemle sağlanmaktadır (1= hiçbir zaman, 4= her zaman). Puanlama sistemi, katılımcıların ilgili davranışları ne sıklıkla sergilediklerini belirlemeye olanak tanır.

Geçerlik

Baçal (2001) tarafından yürütölen geliştirme çalışmasında, ölçeğin geçerlik analizleri gerçekteştirilmiştir. Makalede detaylı katsayılar özetlenmemiş olsa da, ölçeğin ilköğretim öğrencileri için sınıf içi etkinlik yapışın ölçmede yeterli düzeyde **yapı geçerli**ine sahip olduğu belirtilmiştir. Yapı geçerli çalışmalar genellikle açmlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizlerini içerir ve ölçek maddelerinin kuramsal yapıyı ne kadar iyi temsil ettiğini gösterir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik çalışmaları, maddelerin iç tutarlılığı ve ölçümün kararlılığını değerlendirmeyi amaçlamıştır. Geliştirme makalesinde spesifik güvenilirlik katsayılar (örneğin, Cronbach Alfa değeri) doğrudan sunulmamıştır. Ancak, ölçek geliştirme süreci kapsamında, ölçeğin iç tutarlılığının yüksek olduğu ve bu sayede 39 maddenin tamamının aynı yapıyı güvenilir bir şekilde ölçtüğü kabul edilmektedir. Yüksek iç tutarlılık, ölçek puanlarının tutarlı ve kararlı olduğu anlamına gelir.

Faktör Analizi

Çocuklar için Sınıf İçi Etkinlik Ölçeği'nin yapı geçerliini belirlemek amacıyla faktör analizi uygulanmıştır. Bu analiz sonucunda ölçeğin **tek boyutlu** olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgu, ölçeğin maddeleri arasındaki korelasyonların yüksek olduğunu ve öğrencilerin sınıf içi etkinliklerini tek bir genel faktör altında toplayarak anlamlı bir bütün oluşturduğunu göstermektedir. Tek faktörlü yapı, ölçeğin uygulama ve yorumlama kolaylığı sağlamaktadır.

Araç

Test Type: Geliştirme ölçeği (Öz bildirim tipi)

Format: Yazılı form, 39 madde

Language Available: Türkçe

Population Group: İlköğretim öğrencileri

Age Group: Genellikle 8-12 yaş aralığında çocuklar

Population Details: Türkiye'deki ilköğretim okullarında öğrenim gören çocuklar örneklemini üzerinde geliştirilmiştir.

Test Methodology: Ölçek, 4'lü Likert derecelendirme sistemi kullanır. Katılımcılar, her bir madde için "1= hiçbir zaman" ile "4= her zaman" arasında bir seçim yaparlar. Toplam puan, öğrencinin genel sınıf içi etkinlik düzeyini yansıtır.

Anahtar Kelimeler

Öğrenci motivasyonu, ders katılımı, psikometrik değerlendirme, tek boyutlu yapı, Cronbach Alfa, aktif öğrenme, eğitim araştırmaları.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: ORCID bilgisi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: asubasal@uludag.edu.tr

Correspondence Address: Handan Asude Baçal, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi (2001 yılındaki referans bilgisine göre).

Yazınlar, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Handan Asude Baçal tarafından 2001 yılında geliştirilmiş ve yayımlanmıştır. Akademik ve araştırma amaçlı kullanım için izinlerin sorumlu yazar (Handan Asude Baçal) ile doğrudan iletişime geçilerek alınması gerekmektedir. Ticari kullanım veya ücret bilgisi bu kaynakta belirtilmemiştir.

Kaynaklar

Ölçeğin orijinal geliştirme ve geçerlik/güvenirlilik çalışması aşağıdaki akademik makalede yayımlanmıştır:

Baçal, H.A. (2001). Çocuklar için Sınıf İçi Etkinlik Ölçeğinin geliştirilmesi, güvenirliği ve geçerliği. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 49-64.

Makalenin çevrimiçi erişim adresi: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: cocuklar-icin-sinif-ici-etkinlik-olcegi-toad.pdf

Çocuklar için Sınıf İçi Etkinlik Ölçeği Maddeleri

Ölçek toplam 39 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin yapısını temsil eden örnek madde aşağıdadır:

Derslerimle ilgili deney ve araştırma yaparım.

ARABPSYCHOLOGY.COM